

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25CoP/14/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118201766
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2118201766.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudkýň: JUDr. Martina Valentová a Mgr. Lucia Mizerová, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: D. L., nar. XX.XX.XXXX, adresa ako matka, v konaní zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov - matky: U. L., nar. XX.X.XXXX, adresa W. A. S. XXX a otca: P. L., nar. X.X.XXXX, adresa P. XXX, aktuálne v ÚVTOS a ÚVV Leopoldov, o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloletú, na odvolanie otca maloletej proti rozsudku Okresného súdu Trnava, č.k. 32P/12/2018-27 zo dňa 24.4.2018, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol vo výroku nasledovne:

- I. Mení rozsudok Okresného súdu Trnava 11P/9/2015-51 zo dňa 05.05.2015 v časti určenia výživného na mal. D. L., nar. XX.XX.XXXX tak, že výživné otca zvyšuje zo sumy 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované dieťa mesačne na sumu 90,- eur mesačne s účinnosťou od 21.02.2018, ktoré je povinný platiť do 20. dňa každého kalendárneho mesiaca dopredu k rukám matky.
- II. Zročné výživné za obdobie od 21.02.2018 do 30.04.2018 v sume 143,27 eur súd povoľuje otcovi splácať v splátkach po 10,- eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku pod stratou výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky.

2. Prvoinštnačný súd vec posúdil podľa hmotnoprávných ust. § 28 ods. 2, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 63 ods. 1, § 75 ods. 1 a § 78 ods. 1 Zákona o rodine.

3. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd prvej inštancie k záveru, že sú splnené podmienky na zmenu rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 11P/9/2015-51 zo dňa 05.05.2015, právoplatnostného dňa 02.06.2015, ktorým bola maloletá zverená do starostlivosti matky a otec bol zaviazaný na platenie výživného vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa mesačne. Na strane maloletej došlo k zvýšeniu výdavkov súvisiacich s jej prirodzeným vývojom a rastom, školskou dochádzkou ako aj s nevyhnutnou zdravotnou starostlivosťou. Na strane matky došlo k zmene pomerov v oblasti príjmov a u otca a matky došlo k zmene osobných pomerov, kde im obom zanikla vyživovacia povinnosť k teraz už plnoletej dcére. Pri určovaní novej výšky výživného súd prihliadol na: a/ odôvodnené potreby maloletého dieťaťa: maloletá je žiačkou deviateho ročníka, pripravuje sa na strednú školu, pričom od poslednej úpravy v roku 2014/2015 prešlo 3,5 roka, kedy sa podstatne zvýšili výdavky na maloletú z dôvodu jej fyzického rastu, ako aj psychického dospievania. Matka špecifikovala súčasné výdavky na dcéru na viac ako 250,- eur (strava vrátane školy 100,- eur, oblečenie 50,- eur, ďalšie potreby

- škola, pingpong, hygienické potreby 50,- eur, cestovné do školy a na ping pong 30,- eur (súd uznal uvedenú sumu, nakoľko maloletá má zľavu na tarifu), telefón v sume 10 eur (súd uznal uvedenú sumu za primeranú veku a potrebám dieťaťa), iné výdavky na zdravotnú starostlivosť atď. v sume 10,- eur, celkom suma 250,- eur. Súd konštatoval, že v uvedených výdavkoch nie sú zarátané výdavky na bytovú potrebu, ktorú matka zabezpečuje dcére bez súčinnosti otca. Súd vyhodnotil výdavky vo výške 250,- eur mesačne ako maximálne vynakladané pre potreby maloletej dcéry, b/ schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca: otec je vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS, kde poberá príjem vo výške 180,- eur, súčasne poberá invalidný dôchodok vo výške 240,- eur, má výdavky spojené s pobytom vo výkone trestu odňatia slobody. Pri otcovi nastala zásadná zmena pomerov v tom, že už nie je povinný platiť výživné k staršej dcére, c) schopnosti, možnosti a majetkové pomery matky: matke príjem narástol na sumu 546,- eur priemerne v čistom. Matka uvádzala nižší príjem z dôvodu exekúcie, avšak pre účely rozhodnutia súdu je podstatný celkový príjem, a preto na súdne exekúcie neprihliadol, d/ porovnanie schopností, možností a majetkových pomerov rodičov, osobná starostlivosť o maloleté dieťa a zabezpečovanie jeho bytových potrieb: matka je zamestnaná s priemerným čistým príjmom 546,- €, poberá rodinné prídavky vo výške 23,52 eur, zabezpečuje všetku starostlivosť o maloletú dcéru, ako aj jej bytovú potrebu. Vzhľadom na uvedené okolnosti súd prvej inštancie má za to, že je možné od otca spravodlivo požadovať, aby výživné v rozsahu 90,- eur platil on, keďže mu zanikla vyživovacia povinnosť k staršej dcére. Otec bude hradiť len 36% výdavkov, pričom zvyšok bude znášať matka, čo na druhú stranu je vyvážené rastom jej príjmu. Súčasne matka vynakladá vzhľadom na svoj príjem na maloletú dcéru pomerne vysoké výdavky, čo však je jej rozhodnutím. Na druhej strane aj keby súd znížil oprávnenú sumu výdavkov, tak tieto by podľa jeho názoru dosiahli sumu 180,- eur mesačne, a z takto stanovenej sumy je otec povinný platiť polovicu. Súd súčasne nahliadal na okolnosti, ktoré otec označil ako dôvody na zníženie vyživovacej povinnosti nasledovne. Každý si má počínať tak, t.j. dodržiavať zákony, aby sa nestalo to, čo otcovi, že musel nastúpiť do výkonu trestu odňatia slobody, Ak sa tak stane, je to problém otca, ktorý nemôže prenášať na maloleté dieťa v tom smere, že bude žiadať nižšie výživné. Do väzenia sa dostal otec z dôvodu svojho postoja k životu a plneniu si povinností, pričom maloleté dieťa s tým nič nemá, a preto nemôže niesť zodpovednosť a následky za činy otca, ktoré u neho spôsobili to, že je vo výkone trestu odňatia slobody. Otec ak by nebol vo výkone trestu odňatia slobody, mohol by vykonávať prácu, ktorej je v Trnavskom kraji dostatok, pričom v súčasnosti je verejne známe, že je akútny nedostatok pracovníkov v mnohých profesiách, pričom priebežne od roku 2013 výrazne stúpili aj platy pracovníkov. Súd na počínanie otca nahliadal ako na subjektívne zavinený stav, ktorý nie je dôvodom na zníženie výživného. Súd uvádza, že je v poriadku, že si otec chce plniť svoje záväzky voči ústavu, avšak jeho vyživovacia povinnosť voči maloletej dcére má prednosť, pred všetkými ostatnými záväzkami, a to najmä tými, ktoré si na seba zobral (resp. ich vyvolal) svojou nezodpovednosťou. Súd vychádzal z toho, že aj pri zohľadnení invalidity otca, tento keďže pracuje vo výkone trestu odňatia slobody, pracoval by aj mimo neho, a teda by reálne dosahoval príjem vo výške ako v súčasnosti vo výkone trestu t.j. sume 200,- eur, a nie nižšej. Súd uvádza, že otec by podľa názoru súdu uvedenú sumu dosiahol v čistom, a teda jeho príjem by bol vo výške 440,- eur mesačne a jeho vyživovacia povinnosť by predstavovala len 20,45% jeho čistého mesačného príjmu, čo je v súlade s rozhodovacou praxou súdov.

4. Vzhľadom na uvedené súd, rozhodol tak, že otca zaviazal platiť výživné vo výške 90,- eur mesačne. Súd priznal zvýšené výživné odo dňa podania návrhu tj. 21.02.2018, pričom nedoplatok bol vypočítaný ako rozdiel sumy 27,32 eur - v súčasnosti platné minimálne výživné a sumy 90,- eur, čo predstavuje sumu 62,68 eur za mesiac marec, sumu 62,68 eur za mesiac apríl a sumu 17,91 eur za mesiac február (spolu nedoplatok vo výške 143,27 eur). Súd prvej inštancie umožnil otcovi splácať nedoplatok v mesačných splátkach po 10,- Eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok v prípade nezaplatenia, čo i len jednej splátky. Pripomenul, že rozhodnutie o výživnom je predbežne vykonateľné. Vzhľadom na skutočnosť, že návrhu matky bolo vyhovené len sčasti, vo zvyšku súd nárok na zvýšenie výživného zamietol. O náhrade trov konania súd nerozhodoval, nakoľko nebol podaný návrh na rozhodnutie o nich.

5. Podľa obsahu podania proti tomuto rozsudku podal otec maloletej odvolanie s tým, že z jeho strany nie je možné platiť 90,- Eur, keďže jeho mesačný príjem je 120,- Eur a to je invalidný dôchodok, momentálne je nezaradený. Preto žiada súd, aby zobral do úvahy jeho finančné prostriedky a vyhodnotil menšiu dávku platenia, je ochotný platiť 50,- Eur, lebo viac finančných prostriedkov nemá.

6. Na výzvu súdu prvej inštancie uznesením č.k. 32P/12/2018-35 zo dňa 5.6.2018 otec maloletej svoje odvolanie doplnil s tým, že ide o vec alimentov súdom stanovenú na 90,- Eur na maloletú D. L.. Voči

tomu podal odpor, lebo to nie je možné v takej sume platiť. Je ochotný platiť vo výške 50,- Eur. Teraz je už zaradený a zarába 70,- až 80,- Eur, takže jeho vreckové je 8,30 Eur, o čom prikladá výplatnú pásku.

7. Z výplatnej pásky otca v ÚVTOS a ÚVV Leopoldov za máj 2018 vyplýva, že jeho hrubá pracovná odmena bola 77,25 Eur a čistá pracovná odmena 69,23 Eur.

8. Matka maloletej odvolanie nepodala, k doručenému odvolaniu otca maloletej sa písomne nevyjadřila.

9. Procesný opatrovník maloletej takisto odvolanie nepodal a k doručenému odvolaniu otca uviedol, že odporúča druhostupňovému súdu rozsudok Okresného súdu Trnava v konaní o zvýšenie výživného potvrdiť.

10. Ďalšie podania účastníci v odvolacom konaní do spisu nedoručili.

11. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku ďalej len CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenými subjektom - účastníkom, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 351 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ podľa obsahu použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP v spojení s § 62 ods. 1 zák. č. 162/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku - ďalej len CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok je vo výrokoch vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 CSP.

12. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, ktorý v danom prípade nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, bolo posúdiť, či boli splnené zákonné podmienky a naplnené skutkové okolnosti pre zvýšenie výživného otca na maloletú D. v rozsahu, ako k nemu došlo preskúmaným rozsudkom súdu prvej inštancie.

13. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 zák. č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samy sa živiť. Obaja rodičia pritom prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý z rodičov bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (Minimálne výživné podľa tohto ustanovenia aktuálne činí 26,- Eur). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má pritom prednosť pred inými výdavkami rodičov a pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

15. V zmysle ust. § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

16. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje, možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

17. V zmysle § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného na maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

18. Podľa § 231 CSP rozsudok ukladajúci plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

19. Pri rozhodovaní o zmene výživného v zmysle citovaných ustanovení zákona je nevyhnutné previesť porovnanie okolností dôležitých pre určovanie výživného tak v dobe skoršieho ako i nového rozhodovania a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Je pritom potrebné prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného, alebo objektívne napríklad vývojom životných nákladov. V zmysle valorizačnej klauzuly obsiahnutej v § 78 ods. 3 už vývoj životných nákladov je objektívnou okolnosťou, ktorá sama osebe môže odôvodniť zmenu výšky výživného. Zmena výšky výživného je pritom možná najskôr od času, keď došlo k zmene pomerov.

20. Z vyššie citovaných ustanovení zákona vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností žiť sám, schopností starať sa o seba a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciú povinnosť iných povinných voči týmto osobám. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že to bol rodič, ktorý sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

21. Po porovnaní pomerov účastníkov v čase predchádzajúcej úpravy výživného ako i ich aktuálnych dokazovaných pomerov, odvolací súd zhodne s prvoinštančným dospel k záveru, že na strane maloletej a rodičov došlo k takým podstatným zmenám pomerov, ktoré odôvodňujú zvýšenie výživného a to s počiatkom a v rozsahu podľa preskúmaného rozsudku.

22. Z obsahu spisu a k nemu pripojených spisov vyplýva, že v čase predchádzajúcej úpravy výživného rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 11P/9/2015-51 zo dňa 5.5.2015, kde bolo pri rozvoze rodičov určené výživného otca k maloletej D. na sumu 30% zo životného minima na nezaplatené dieťa a to s účinnosťou od právoplatnosti rozvodu dňom 2.6.2015, mali obaja rodičia ďalšiu vyživovaciú povinnosť k vtedy ešte neploletej dcére P., na ktorú bol otec zaviazaný uhrádzať predmetným rozsudkom výživné rovnako vo výške 30% zo sumy životného minima. Matka bola v čase uvedeného rozhodnutia práceneschopná s príjmom do júna 2014 v sume 350,- Eur mesačne a v čase vydania rozhodnutia vo

výške 300,- Eur mesačne netto, otec poberal invalidný dôchodok v sume 235,- Eur a vo výkone trestu pracoval, maloletá navštevovala základnú školu. Aktuálne podľa dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie matka dosahuje priemerný čistý mesačný príjem 546,- Eur, poberá prídavky na maloletú 23,52 Eur. Príjem matky teda za uvedené obdobie vzrástol o cca 200,- Eur mesačne. Z príjmu sú matke zrážané zrážky na prebiehajúce exekúcie. Otec maloletej naďalej poberá invalidný dôchodok, aktuálne vo výške cca 250,- Eur, vo výkone trestu odňatia slobody je s výnimkou až na krátke prestávky zaradený do práce a jeho priemerný čistý príjem aktuálne dosahuje cca 135,- Eur mesačne. Súhrnný príjem otca tak predstavuje cca 385,- Eur mesačne. Je pravdou, že otcovi sú z jeho príjmu vykonávané zrážky najmä na náklady výkonu trestu. Odhládnuť od toho, aj na strane otca oproti stavu počas predchádzajúcej úpravy došlo k zvýšeniu jeho príjmov. K najpodstatnejšej zmene pomerov došlo ale na strane maloletej D., na ktorú náklady za čas minimálne tri a pol roka od predchádzajúcej úpravy podstatne vzrástli nielen tým, že vyrástla a fyzicky vyspela, ale aktívne a úspešne sa venuje aj stolnému tenisu, s čím sú spojené zvýšené výdavky. Súd prvej inštancie uznal odôvodnené výdavky na maloletú v sume 250,- Eur mesačne, čo odvolací súd akceptuje.

23. Vyššie popísané trvalé a popísané zmeny pomerov ako na strane rodičov maloletej, najmä však na strane maloletej D. aj podľa názoru odvolacieho súdu nesporne odôvodňujú zvýšenie výživného na dieťa a to s počiatkom od 21.2.2018, kedy bol súdu doručený návrh matky na zvýšenie výživného. Odvolací súd sa tiež stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že uvedeným zmenám pomerov, i preukázaným odôvodneným potrebám dieťaťa, ako aj aktuálnym možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom oboch rodičov, zodpovedá zvýšenie výživného z pôvodnej sumy minimálneho výživného (aktuálne 28,08 Eur) na sumu 90,- Eur mesačne, teda o sumu cca 60,- Eur mesačne viac, čo predstavuje primeraný príspevok otca na preukázateľne podstatne zvýšené výdavky na dieťa. Takéto výživné zo strany otca spolu s prídavkami na dieťa, ktoré poberá matka a s primeraným výživným matky na dieťa, zohľadniac pritom na jednej strane jej osobnú starostlivosť o dieťa a to že dieťaťu poskytuje ubytovanie a celé zázemie, ale na druhej strane aj to, že dosahuje vyšší príjem ako otec, umožní uspokojiť všetky odôvodnené potreby dieťaťa. Takéto zvýšenie výživného bolo pritom umožnené najmä tým, že otcovi odpadla ďalšia vyživovacia povinnosť v sume cca 30,- Eur mesačne.

24. K otcom uplatnenej odvolacej argumentácii, ktorá spočíva v tom, že jeho príjmy vo výkone trestu odňatia slobody sú obmedzené, sa žiada dodať, že v danom prípade súd prvej inštancie správne uplatnil princíp potenciality príjmov otca povinného výživným pred princípom fakticity jeho príjmov. To znamená, že súd neprihliada len na skutočné faktické príjmy povinného rodiča, ktoré dosahuje, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená z príjmov, ktoré povinný rodič mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax a dopyt na trhu práce. Je povinnosťou rodičov, aby venovali všetky sily na dôsledné zaistenie výživy svojich nezaopatrených detí a vyvarovali sa každého konania, ktoré má negatívny dopad na možnosť zabezpečenia ich výživy. Princíp prednosti potenciality príjmov sa uplatní aj vtedy, ak povinný rodič sa dopustil úmyselného protiprávneho konania majúceho znaky trestnej činnosti, za ktoré bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, pri výkone ktorého došlo k poklesu, prípadne k strate jeho príjmov. Skutočnosť, že takýmto protiprávnym konaním sa povinný rodič vzdal objektívnej možnosti platiť primerané výživné nemôže byť na úkor výživou oprávneného dieťaťa. Vzhľadom na uvedené v danom prípade boli splnené podmienky pre analogické uplatnenie § 75 ods. 1 Zákona o rodine keď otec sa v dôsledku spáchania trestnej činnosti, za ktorú je aktuálne trestaný, fakticky vzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania resp. zárobku. V danom prípade je rovnako nevyhnutné uplatniť aj ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine, podľa ktorého výživné má prednosť pred všetkými inými výdavkami rodičov, teda aj pred tými, ktoré otec vyvolal spáchanou trestnou činnosťou a následným trestom výkonu odňatia slobody.

25. Súd prvej inštancie tiež správne vo výroku II. rozhodol o zročnom výživnom, ktoré povolil uhradiť vzhľadom na pomery otca v nízkych splátkach.

26. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie, ako vo všetkých výrokoch vecne správny, s použitím ust. § 387 CSP potvrdil.

27. O náhrade trov tohto odvolacieho konania bolo rozhodnuté v zmysle § 52 a 58 CMP, s použitím § 396 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pričom žiaden z účastníkov ani nepodal návrh na náhradu trov konania v zmysle § 57 CMP.

28. Senát krajského soudu toto rozhodnutí přijal poměrem hlasů 3:0.

Poučení:

Proti rozhodnutí odvolacího soudu je přípustné dovolání, ak to zákon připušta (§ 419 CSP).

Dovolání je přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu vo věci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo věci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacího soudu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie soudu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacího soudu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho soudu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho soudu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho soudu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho soudu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho soudu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).